

Tantárgyi program és követelmények

A tantárgy meghirdetésének féléve:	<i>(Neptun automatikusan hozzárendeli)</i>
A tantárgy kódja:	EONEMOH1010
A tantárgy megnevezése:	Erdészeti termőhelyismerettan
A tantárgy felelőse:	<i>Kovács Gábor</i>
A tantárgy felelős szervezet neve (kódja):	<i>KFI</i>

A tantárgy előadója:	Kovács Gábor	
A tantárgy előkövetelménye:	Általános földtan és talajtan	
A tantárgy követelménye:	vizsga	
A tantárgy kreditértéke:	5	
A tantárgy tanóra száma (ea/gyak/lab):	heti:2/3/0	féléves: 0/0/0
A tantárgy típusa:	kötelező	
A tantárgy ajánlott tanterv szerinti félévszáma:	5	
A tantárgy meghirdetési gyakorisága:	mintatanterv szerint	
Az oktatás nyelve (ha az nem a magyar):		
Az oktatás helyszíne (ha nem Sopron):		
A tantárgy órarendi beosztása:		

I: Tárgytematika kiegészítő adatok / Oktatás célja

I/1. A tantárgy oktatásának célja:

A Termőhelyismerettan című tárgy az előző félévekben oktatott éghajlattani, földtani és talajtani ismeretekre alapozva, ezek szintézisét, a termőhelyi adottságok elemzését, megismertetését tűzi ki célul. Ezt az ismertanyagot, az üzemi gyakorlat közvetlenül hasznosíthatja, ezért a korábbi évek alapozása után elsősorban a gyakorlati igényeket, követelményeket szolgáló ismeretanyag oktatását tűztük ki célul ebben a félévben. Alkalom nyílik a hallgatókkal részben megismertetni a fajok és a termőhely kapcsolatát is.

II: Tárgytematika kiegészítő adatok / Tantárgy tartalma

II.1. A tantárgy szakmai tartalma és ütemezése:

Tananyagrészt / témakör	Óraszám
Erdészeti termőhelytipológia alapjai, a termőhelytípusok hazai rendszerezése, termőhelyértékelés. Fontosabb termőhelytípusok erdészeti jelentősége, termőhelytípusok összefüggése más szakterületekkel (fafajválasztás, erdőtelepítés, fásítás, területhasznosítás, erdőnevelés, faterméstan stb.) termőhelyértékelés termőhelyértékelés hatósági előírásai Földértékelés elvi alapja, gyakorlata	16
Tölgyfélék termőhelyi igénye Bükk termőhelyi igénye Fenyőfélék termőhelyi igénye Akác termőhelyi igénye Nemes és hazai nyárok termőhelyi igénye Egyéb jellemző kísérő fafajok termőhelyi igénye	4
Erdőtalajok tápanyagháztartása, Erdőállományok tápanyagkörforgalma Mesterséges tápanyag visszapótlás csemetekertekben, erdőültvényekben, erdősítésekénél, Emberi beavatkozások hatása a termőhelyi adottságokra (talajművelés, öntözés, talajpusztulás ökológiai hatásai a termőhelyekre)	6
Gyakorlatok	
Talajvizsgáló adatsorok értelmezése a termőhelyek függvényében	6
Termőhelyfeltárás jogszabályi hátterének értelmezése	6

Terepi közvetlen termőhelyfeltárások végzése különböző termőhelyi feltételek mellett	23
Termőhelyi tényezők változásának ökológiai következményei	4

II/2. A tantárgy alkalmazott oktatási módszerei és a hallgatók tevékenységformái:

A termőhelyismerettan című tárgy oktatása során elméleti és gyakorlati ismeretek átadására egyaránt sor kerül. Az előadások anyagának megkönnyítésére a tanszék a rendelkezésre álló diatár és számítógépes képtár segítségével igyekszik megkönnyíteni elsősorban a talajtípusok megismerését, ami szerves részét képezi a termőhelyosztályozásnak is.

A gyakorlatok első felében a hallgatók laboratóriumi vizsgálatokat végeznek, amivel kapcsolódnak még az előző félév talajtani gyakorlataihoz is. Ezt követően a kapott adatsorok értékelését végzik el. A terepgyakorlatokon az elméletben megismert talajtani és termőhelyi ismeretekre építve gyakorolják a hallgatók egy adott termőhely értékelését, termőhelyi tényezők, talajtípus, termőhelytípus változat és fajajmegválasztás helyszíni feladatait.

A minél több és minél változatosabb termőhelyek megismeréséhez szükséges távolabbi termőhelyek felkeresése is, ami csak gépjárművel oldható meg, ezért a terepi gyakorlatokhoz minden alkalommal szükséges autóbussz igénybevétele.

A megszerzett elméleti és gyakorlati tudást a szemeszter végén a hallgatók a komplex növénytani-, termőhelyismerettani- és dendrológiai nagygyakorlaton mélyíthetik el. Ezen nagygyakorlat megtartását elengedhetetlenül fontosnak tartjuk a hallgatók megszerzett ismereteinek gyakorlatban történő alkalmazásához.

II/3. Megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Készség szintjén valamennyi hallgatónak a szemeszter végére adott helyen meg kell tudni nevezni egy termőhelytípus változatot és hozzá fajajválasztási javaslatot adni

Jártasság szintjén valamennyi hallgatónak részletesen ismernie kell a termőhelytípus változat egyes elemeit, a fajajok termőhelyi igényeit.

Ismereti szinten legfontosabb talajtulajdonságokat, laboratóriumi vizsgálati módszereket ismerni kell.

III: Tárgytematika kiegészítő adatok / Számonkérési és értékelési rendszere

III/1. A tantárgy aláírásának feltételei:

Félévenként legfeljebb 3 gyakorlatról való hiányzás, legfeljebb 3 előadásról való hiányzás, jegyzőkönyvek leadása, évközi feladatok készítése.

III/2. A tantárgy értékelési módja és ütemezése:

Szóbeli és/vagy írásbeli vizsga, ütemezése a vizsgaidőszakban egyenletes ütemben.

IV: Tárgytematika kiegészítő adatok / Irodalom

IV/1. Kötelező irodalom:

Danszky (1972): Erdőműveléstan I. (termőhelyi rész), Mezőgazdasági Könyvkiadó, Budapest
 Járó Z. (1963): Talajtípusok, országos Erdészeti Főigazgatóság, Budapest
 Szodfridt I.(1993): Erdészeti termőhelyismerettan. Mezőgazda Kiadó
 Stefanovits P., Filep Gy., Füleky Gy. (1999): Talajtan, Mezőgazda Kiadó

IV/2. Ajánlott irodalom:

Anonymus (1996): Forstliche Standortsaufnahme. IHW-Verlag –Eching
 Babos I. et.al. (1966): Erdészeti termőhelyfeltárás és térképezés, Akadémiai Kiadó Budapest
 Dömsödi J.(1984): Talajjavítási útmutató, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest.
 Fiedler, H.J.: (1990) Bodennutzung und Bodenschutz, VEB Gustav Verlag Jena
 Filep Gy. (1988): Talajkémia, Akadémiai Kiadó, Budapest
 Keresztesi B. szerk. (1967): A tölgyek, Akadémiai Kiadó, Budapest.
 Kerényi A. (1991): Talajerózió, Akadémiai Kiadó, Budapest
 Májer A.: (1968) Magyarország erdőtürelésai, Akadémiai Kiadó Budapest

Major I. (1987): Mindennapi termőföldünk, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest.
Stefanovits P. (1977) Talajvédelem, környezetvédelem, Mezőgazdasági kiadó, Budapest
Szabó István M. (1992). Az általános talajtan biológiai alapjai, Magyar Mezőgazdasági Kiadó Kft. Budapest
Szabó J. (szerk.) (1977) A melioráció kézikönyve, Mezőgazdasági Kiadó Budapest